

Sygn. akt VI U 2/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Kryńska - Mozolewska

Protokolant: protokolant sądowy Patrycja Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2019 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy A. J. (1)

przeciwko (...) w W.

o odsetki od zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego

na skutek odwołania A. J. (1)

od decyzji (...)w W. z dnia 5 listopada 2018 r. znak (...)

orzeka:

1.zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje odwołującej A. J. (1) ustawowe odsetki za opóźnienie od nieterminowo wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego liczonego od 31 dnia - od dnia złożenia przez odwołującą zwolnienia lekarskiego i wniosku o urlop macierzyński do dnia zapłaty tych świadczeń,

2.zasądza od pozwanego (...)w W. na rzecz odwołującej A. J. (1) kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt VI U 2/19

UZASADNIENIE

(...)w W. w decyzji z dnia 5 listopada 2018 r. przyznał A. J. (1) prawo do wypłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od wypłaconych w dniu 10 kwietnia 2018 r. zasiłków:

- w kwocie 9,33 zł od zasiłku chorobowego za okres od 14 maja 2014 r do 31 maja 2014 r w kwocie 2.070,90 złotych;
- w kwocie 18,67 zł od zasiłku chorobowego za okres od 1 czerwca 2014 r do 30 czerwca 2014 r
- w kwocie 21,78 zł od zasiłku chorobowego za okres od 10 czerwca 2014 r do 30 czerwca 2014 r
- w kwocie 7,26 zł od zasiłku chorobowego za okres od 1 lipca 2014 r do 7 lipca 2014 r;
- w kwocie 11,41 r zł od zasiłku chorobowego za okres od 8 lipca 2014 r do 31 lipca 2014 r w kwocie 2.761,20 złotych
- w kwocie 24,89 zł od zasiłku chorobowego za okres od 1 sierpnia 2014 r do 11 sierpnia 2014 r;

- w kwocie 8,30 zł od zasiłku chorobowego za okres od 12 sierpnia 2014 r do 31 sierpnia 2014 r;
- w kwocie 20,74 zł od zasiłku chorobowego za okres od 1 sierpnia 2014 r do 8 września 2014 r;
- w kwocie 21,78 zł od zasiłku chorobowego za okres od 9 września 2014 r do 29 września 2014 r w kwocie 2. 416,05 zł;
- w kwocie 15,56 zł od zasiłku chorobowego za dzień 30 września 2014 w kwocie 115,05 zł;
- w kwocie 1.04 złotych od zasiłku chorobowego za okres od 1 października 2018 r do 15 października 2014 r w kwocie 1.725,75 złotych
- w kwocie 301,98 zł od zasiłku macierzyńskiego za okres od 16 października 2014 r do 14 października 2015 r

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (...) wskazał, że dokumentem niezbędnym do stwierdzenia uprawnień do zasiłków i ustalenia ich wysokości jest prawomocne orzeczenie sądowe w postaci wyroku Sądu Okręgowego z dnia 29 grudnia 2017 r które wpłynęło do organu rentowego w dniu 23 stycznia 2018 r . Zasiłek chorobowy i macierzyński zostały wypłacone w dniu 10 kwietnia 2018 r. Organ rentowy podnosił, że w trakcie postępowania sądowego przesłuchani zostali świadkowie, nie wskazani przez odwołującą i płatnika w toku postępowania prowadzonego przez (...), a wskazaniu w trakcie postępowania sądowego.

Zarządzeniem z dnia 11 czerwca 2019 r sąd zobowiązał pełnomocnika organu rentowego w terminie 14 dni do złożenia dokumentacji organu rentowego związanego ze sprawą o nie podleganie ubezpieczeniom społecznym odwołującej oraz do sporządzenia zestawienia zasiłków wypłaconych i niewypłaconych odwołującej ze wskazaniem okresów. Zobowiązanie sądu nie zostało wykonane przez pełnomocnika pozwanego.

A. J. (1) odwołała się od decyzji (...)w W. z dnia 5 listopada 2018 r. odmawiającej jej odsetek od wypłaconego zasiłku chorobowego .

Wnioskodawczyni wniosła o zmianę decyzji poprzez uznanie, że należą się jej odsetki od nieterminowo wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego liczone po upływie 30 dni od daty złożenia zwolnienia lekarskiego i wniosku o urlop macierzyński do dnia zapłaty świadczeń. Odwołująca wnosila również o zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego wg norm przypisanych.

(...) w W. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu wyjaśnił, że wypłata zasiłku nastąpiła w ustawowym terminie, nie była opóźniona, dlatego odsetki nie są należne. Wskazał również, że termin 30 dni na wypłatę zasiłku liczy od dnia doręczenia odpisu prawomocnego wyroku Sądu rozstrzygającego spór o prawo do zasiłku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Po złożeniu przez A. J. (1) wniosku o zasiłek chorobowy organ rentowy wszczął postępowanie w następstwie, którego wydał decyzję stwierdzającą, że odwołująca nie podlega ubezpieczeniom społecznym. Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2017 r Sąd Okręgowy Warszawa- Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt VII U 510/17 zmienił decyzję (...)w W. z dnia 18 sierpnia 201 r w ten sposób, że stwierdził, iż odwołująca 1 marca 2014 r podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu u płatnika składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Wyrok ten jest prawomocny. W konsekwencji, jako osoba podlegająca ubezpieczeniom chorobowemu odwołująca ma prawo do zasiłku chorobowych za okres od 14 maja 2014 r do 15 października 2014 oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 16 października do 14 października 2015 r . Zasiłki te zostały ubezpieczonej wypłacone w dniu 10 kwietnia 2018 r jednak bez wszystkich należnych odsetek za zwłokę. Organ rentowy uznał, że odsetki są ubezpieczonej należne tylko za okres po upływie 30 dni od daty otrzymania wyroku do dnia zapłaty.

Organ rentowy już na etapie postępowania kontrolnego mógł przeprowadzić postępowanie dowodowe i przesłuchać świadków, jeżeli uznałby, że stan faktyczny sprawy nie został właściwie ustalony.

Ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego zostały wydane na podstawie następujących dowodów: zeznań świadków K. M., A. J. (2) (członków zarządu), zeznań odwołującej A. J. (1), umowy spółki, umowy o pracę ubezpieczonej, protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 21 lutego 2014 r, (...) P (...), karty szkolenia BHP, zaświadczenia lekarskiego, decyzji z dnia 18 sierpnia 2014 r Dokumenty te były znane organowi rentowemu przed wydaniem zaskarżonej decyzji.

Warunki zatrudnienia drugiego członka zarządu ((...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.) były również znane organowi rentowemu jeszcze przed wydaniem decyzji stwierdzającej, że A. J. (1) nie podlega ubezpieczeniowym. Organ rentowy błędnie przyjął, że ostatnią okolicznością dla ustalenia prawa do świadczenia był wyrok Sądu Okręgowego. Ubezpieczona, bowiem już na etapie postępowania kontrolnego przedstawiła wszystkie wymagane dokumenty oraz uczyniła zadość wezwaniom organu rentowego.

Dowód: wyrok k. 323 akt VII U 510/17

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 64 ust. 1 ustawy z 25.06.1999 r o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. 2014.159 j.t.) płatnicy składek wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 j.t.) jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Powyższe przepisy należy rozumieć w taki sposób, że płatnicy składek wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń, a (...) od razu po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się jednak nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień. Jeżeli (...) w terminie nie wypłacił świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek (ustawowych), chyba, że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności (wyrok SN z 07.02.2006 r., I UK 191,05, OSP 2007/4/3

Sporne w niniejszej sprawie jest, czy wypłata świadczenia nastąpiła z opóźnieniem. Jeżeli zaś już organ rentowy popadł w opóźnienie to czy za owo opóźnienie (...) odpowiada. Ustalenia wymaga, zatem, kiedy przypadał termin do wypłaty świadczenia i czy został on zachowany .

Termin wypłaty zasiłku chorobowego za poszczególne sporne okresy powinien nastąpić od razu po stwierdzeniu uprawnień, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień. Bezsporne jest, że odwołująca sukcesywnie składała zaświadczenia lekarskie o niezdolności do pracy, co rozpoczynało bieg terminów do dokonania wypłaty. Po upływie 30 dni od złożenia każdego z zaświadczeń (...) popada w opóźnienie i ubezpieczona może domagać się zapłaty odsetek, licząc od 31 dnia od złożenia zaświadczenia.

Podobnie termin wypłaty zasiłku macierzyńskiego powinien nastąpić od razu po stwierdzeniu uprawnień, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień. W sprawie nie było kwestionowane, że takie dokumenty A. J. (1) złożyła.

Należy zwrócić uwagę, że zasiłek chorobowy i zasiłek macierzyński są świadczeniami okresowymi wypłacanymi, co miesiąc. Świadczenia te są wymagalne, co miesiąc w terminach wypłacania wynagrodzenia przez pracodawcę lub bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłek powinien być wypłacany przez (...) w terminach wypłacania wynagrodzeń bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. W polskim systemie prawa pracy wynagrodzenia za pracę są wypłacane z dołu nie rzadziej, niż co miesiąc (art. 85 § 1 i § 2 kp). Tym samym świadczenie za każdy miesiąc stawało się wymagalne w osobnym terminie.

(...) argumentował, że dokumentem niezbędnym do stwierdzenia uprawnień do zasiłków był wyrok Sądu Okręgowego Warszawa Praga z dnia 29 grudnia 2017 r który zmienił decyzję organu rentowego z dnia 18 sierpnia 2014 r i stwierdził, że A. J. (1) podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 marca 2014 r. Zdaniem organu rentowego odwołującej należy się prawo do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego łącznie za okres od 14 maja 2014 r do 15 października 2014 r. W ocenie pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych termin 30-stu dniowy termin na wypłatę zasiłku chorobowego a następnie macierzyńskiego za łączny okres od 15 maja 2014 r do 15 października 2014 r upłynął w dniu 23 lutego 2018r. Natomiast zasiłek został wypłacony w dniu 10 kwietnia 2018 r.

W związku z powyższym organ rentowy decyzją z dnia 15 listopada 2018 r, przyznał A. J. (1) prawo do wypłaty odsetek od wypłaconych w dniu 10 kwietnia 2018 r zasiłków chorobowych i macierzyńskiego za łączny okres od 14 maja 2018 r do 15 października 2018 r.

Tymczasem art. 64 ust. 1 ustawy z 25.06.1999 r. mówi o dokumentach niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego, a nie niezbędnych do ustalenia treści obowiązujących przepisów i ich wykładni (stanu prawnego). Wydanie prawomocnego wyroku sądu ubezpieczeń społecznych przyznającego świadczenie i wpływ tego wyroku do organu rentowego nie mają znaczenia dla biegu terminu do wydania decyzji, od upływu, którego ubezpieczonemu przysługują ustawowe odsetki (tak wyrok SA w Lublinie z 26.06.2013 r., III AUA 208/13, Lex 1331074; wyrok SN z 07.04.2010 r., I UK 345/09, Lex 607445).

Dlatego Sąd w niniejszej sprawie nie podzielił stanowiska (...), że termin do przyznania i wypłaty zaczął biec dopiero od 31 dnia po upływie wyroku do organu rentowego w dniu 23 stycznia 2018 r. Organ rentowy określił 30 dniowy termin na wypłatę zasiłku chorobowego a następnie macierzyńskiego za łączny okres od 14.05.2014 r do 15.10.2014 r na datę na 23 lutego 2018 r.

W ocenie sądu organ rentowy ponosi odpowiedzialność za odmowę przyznania świadczenia (skutkującą obowiązkiem wypłaty odsetek), jeżeli wszystkie niezbędne okoliczności faktyczne uzasadniające nabycie prawa zostały ustalone w postępowaniu przed tym organem, a odmowa przyznania świadczenia jest wynikiem błędu w wykładni lub/i zastosowaniu prawa materialnego (tak cytowany wyżej wyrok SA w Lublinie z 26.06.2013 r.; wyrok SN z 07.04.2010 r.).

Podobnie orzekł Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z 15.10.2014 r. wskazując, że wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa (III AUa 376/14, Lex 1527161).

W okolicznościach niniejszej sprawy nie może być wątpliwości, że wydanie decyzji zgodnej z prawem było możliwe.

Dlatego Sąd uznał, że (...) ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie świadczenia, co aktualizuje obowiązek zapłaty odsetek ustawowych (art. 85 ust. 1 u.s.u.s.).

Badając, za jaki okres należy odsetki zasądzić, Sąd stwierdził, że odsetki te należne są od daty wymagalności świadczenia do dnia wypłaty zasądanego wyrównania (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 10.06.2014 r., III AUa 1023/13, Lex 1493884).

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd uwzględnił odwołanie ubezpieczonej na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, o czym orzeczono w punkcie 1 sentencji wyrok.

W punkcie drugim wyroku sąd zasądził na podstawie art. 98 kpc w związku z § 9 ust 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U z 2018 r poz. 265) w wysokości 180 złotych.